

Marija Ogrin
ArheoAlpe
Bohinjska Bistrica, 26.9.2026

Opis projekta

- Zbiranje, dokumentiranje, proučevanje in predstavljanje , dokumentirali tradicionalno dediščino planin s ciljem ohranjanja identitete podeželja ter vključevanje v turistično ponudbo kraja.
- Na Zgornjem Gorenjskem imajo planine bogato kulturno dediščino, predvsem na višje ležečih planinah so se hranili še večstoletni avtohtoni elementi.
- Za alpsko kmetovanje sta bila pašništvo in planšarstvo na planinah pomembni gospodarski dejavnosti, zato želimo s projektom ‘Od njive do planine – dediščina planin’ dvigniti zavest o pomenu dediščine pri mlajši generaciji.
- Za izbrane planine na območju petih občin:

PET OBČIN • PET PLANIN • SKUPNA DEDIŠČINA

Vošca	**Svečica**	**Klek**	**Belska planina**	**Poljanica na Lepi Komni**
Kranjska Gora	Jesenice	Gorje	Bled	Bohinj

- Zbiranje gradiva izbranih planin, dokumentiranje arhitekturnih ostalin in topografski opisi
- Pogovrni večeri z objujanjem spominov na dogodke povezane z življenjem na planinah.
- Izsledki bodo digitalizirani in prestavljeni na spletni strani inbodo dostopni zainteresirani javnosti, predvsem pa mladini.
- Rezultati projekta bodo poleg baze podatkov dostopne na spletni strani delno raziskane snovne in nesnovne kulturne dediščine planin ter vključene in povezane ranljive skupine z okrepljeno lokalno identiteto vzpodbujali mlade k življenju na podeželju.

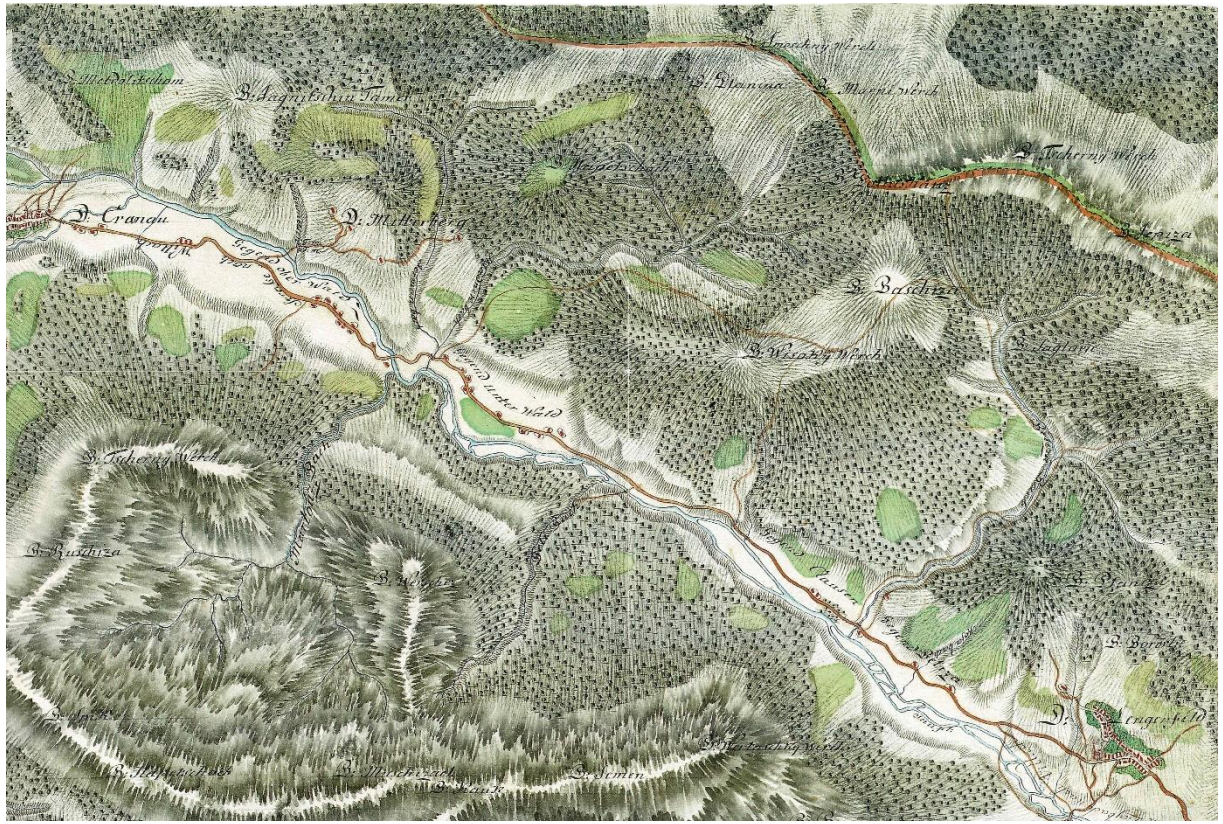
Aktivnosti projekta

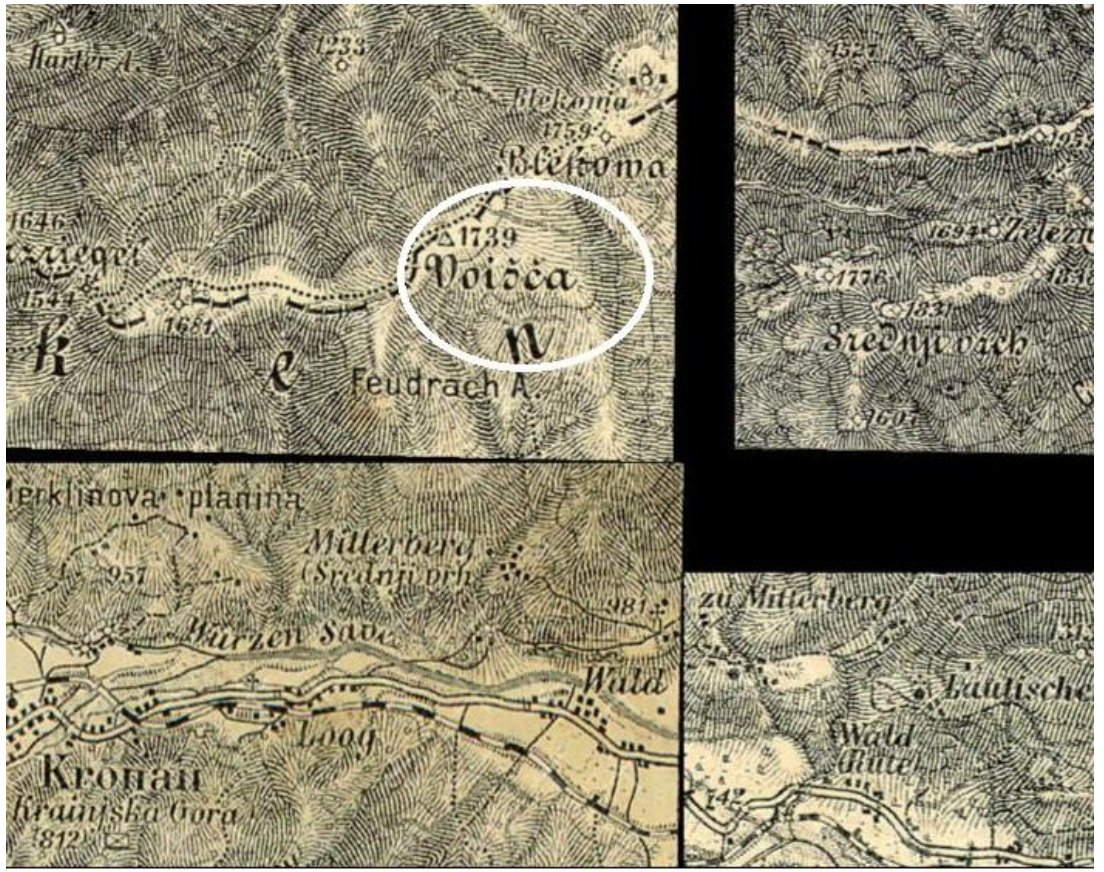
- vodenje in promocija projekta

- študije in raziskave: na izbranih planinah na območju petih občin (Vošca, Belska planina – Planina Svečica, planina Klek, Belska planina, Poljanica na Lepi Komni) bo narejena študija in raziskave, zbiranje obstoječega gradiva, topografski terenski pregledi, vključitev starejših občanov (pogovorni večeri),

- Promocija in mreženje ranljivih skupin: digitalizacija materiala, objave na socialnih omrežjih in zaključni dogodek
- Digitalizirano gradivo dostopno na spletni strani: www.arheoalpe-bohinj.si

PLANINA VOŠCA, Kranjska gora

Zbiranje gradiva – foto Jaka Čop

fotografije hrani Planinski muzej v Mojstrani, Gornjesavski muzej

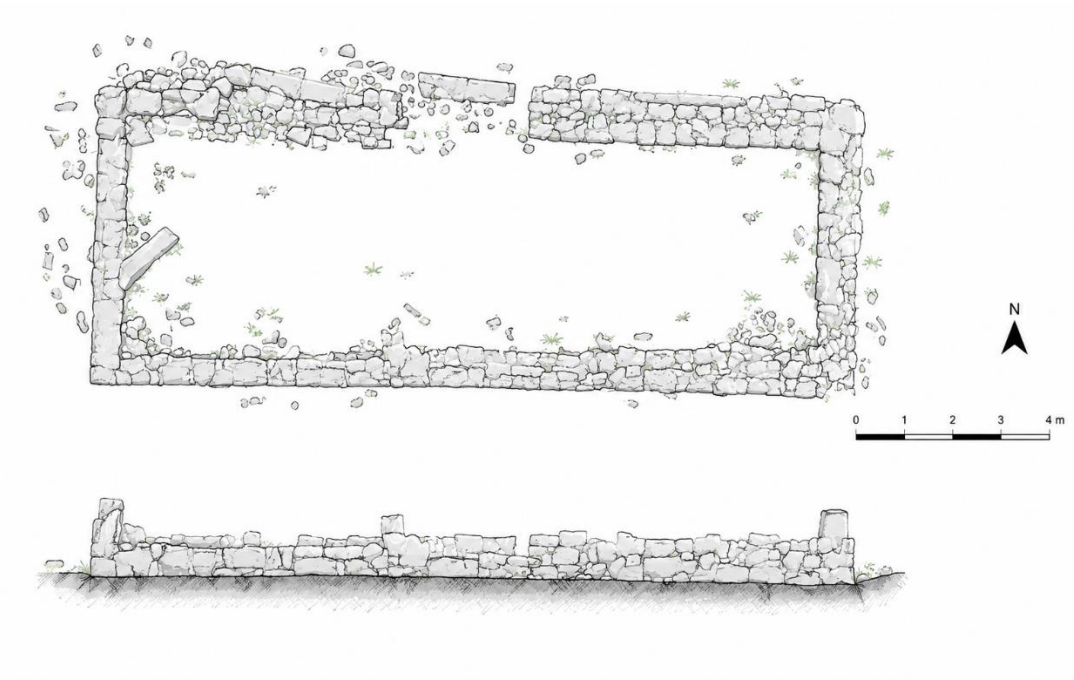
Topografski ogledi

Arhitekturne ostaline

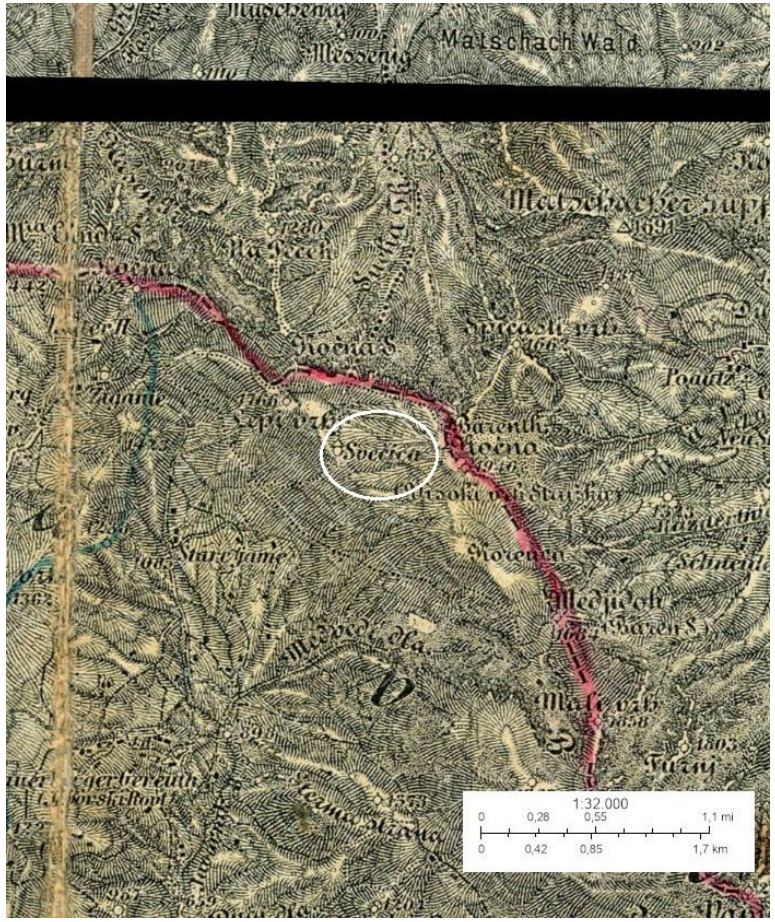

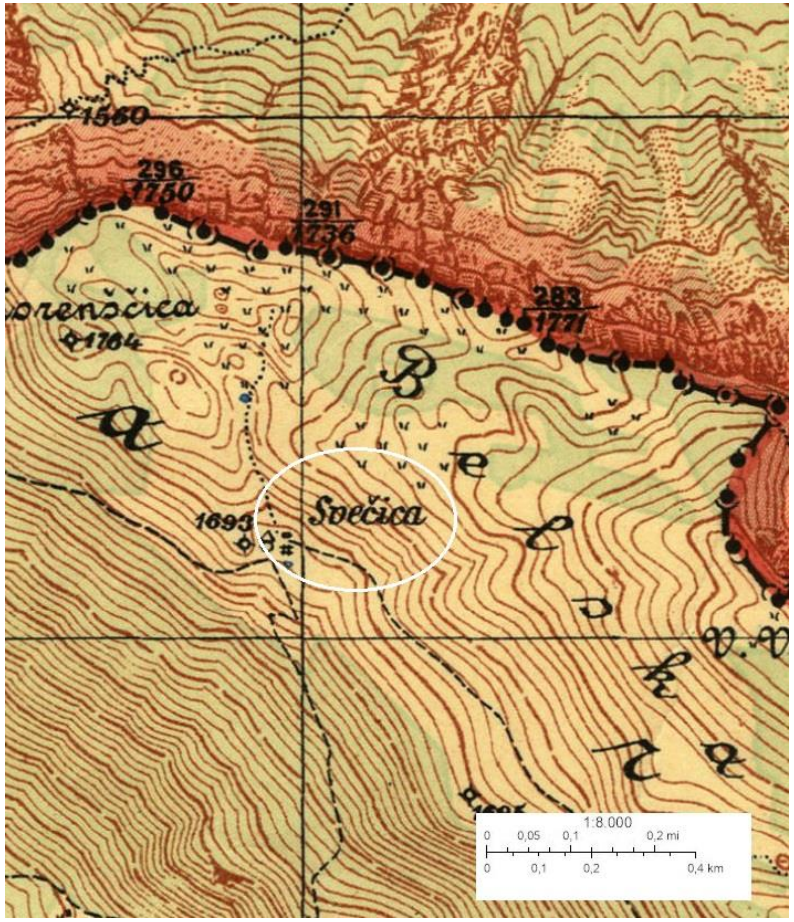
Planina Vošca

- Živa planina - na planini se pasejo krave
- Tradicionalna znanja: odhod živine na planino in povratek
- Voda: nima izvira
- Predelava mleka: ni
- Dostop: dober

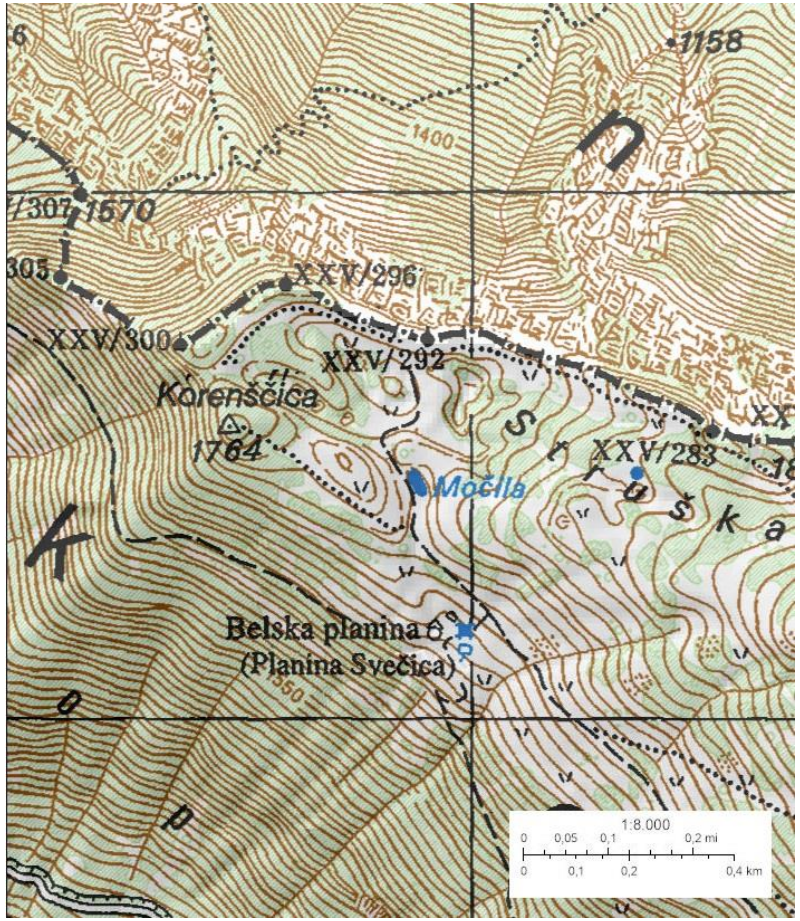

PLANINA SVEČICA na kartah 1880, 1930

Planina Svečica – Belska planina

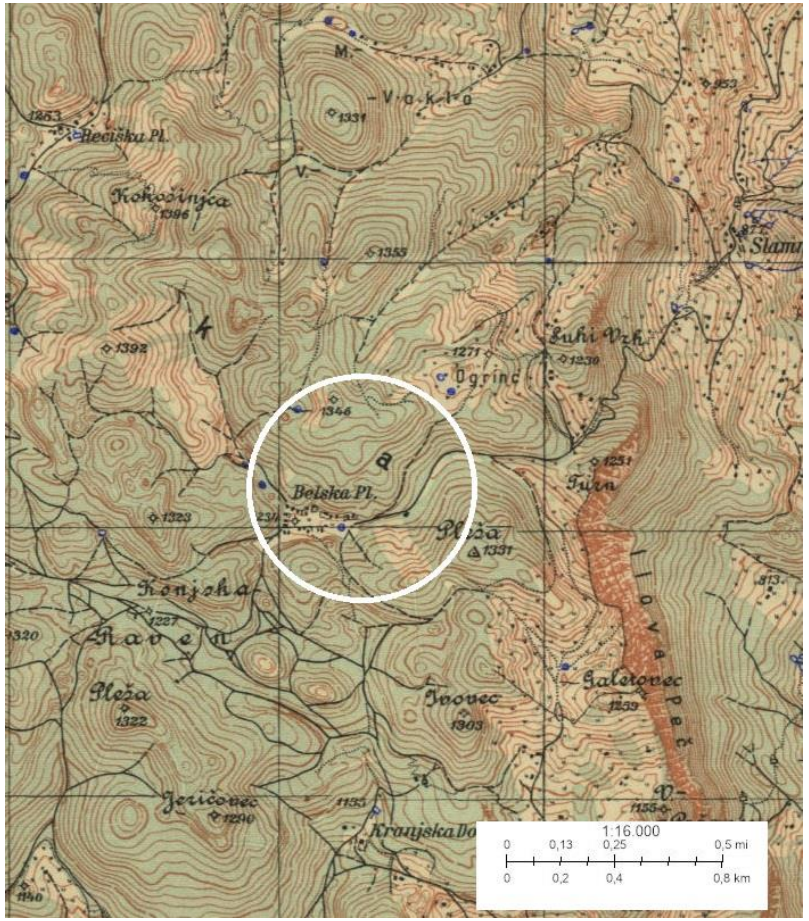
Planina Svečica, živa planina

- Živa planina - na planini se pasejo krave
- Tradicionalna znanja: odhod živine na planino in povratek
- Voda: nima izvira, narejeni kali
- Dostop: dober

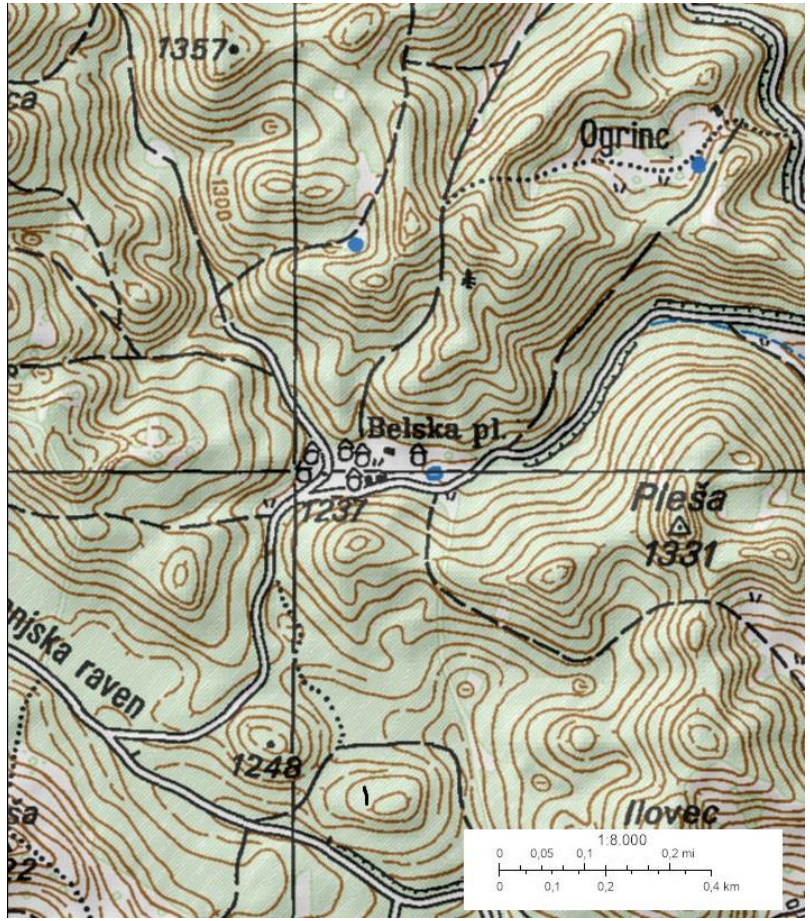

Belska planina na kartah: 1763,

Belska planina, dostop iz Konjske ravni

Arhitektura

Tradicionalna znanja

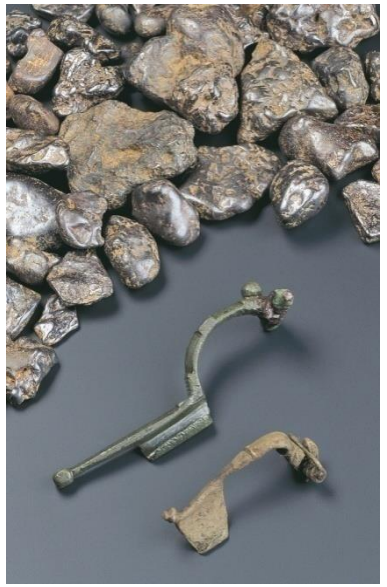
- Živa planina - na planini se pasejo krave
- Tradicionalna znanja: odhod živine na planino in povratek
  Voda: korito za napajanje, kal
- Predelava mleka: ni
- Dostop: odličen

PLANINA KLEK

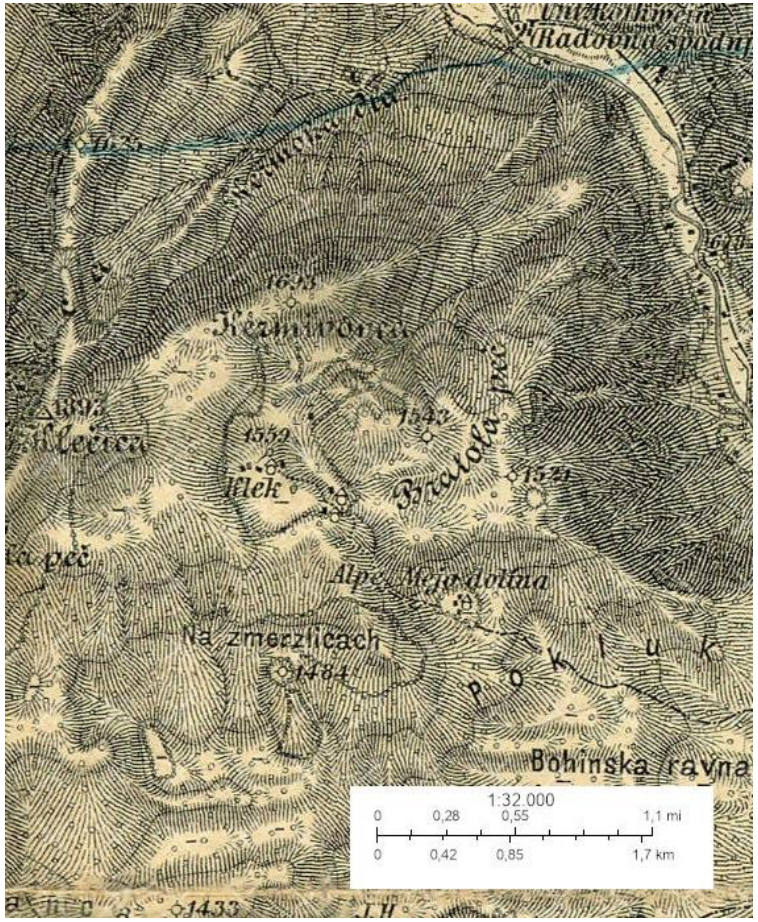

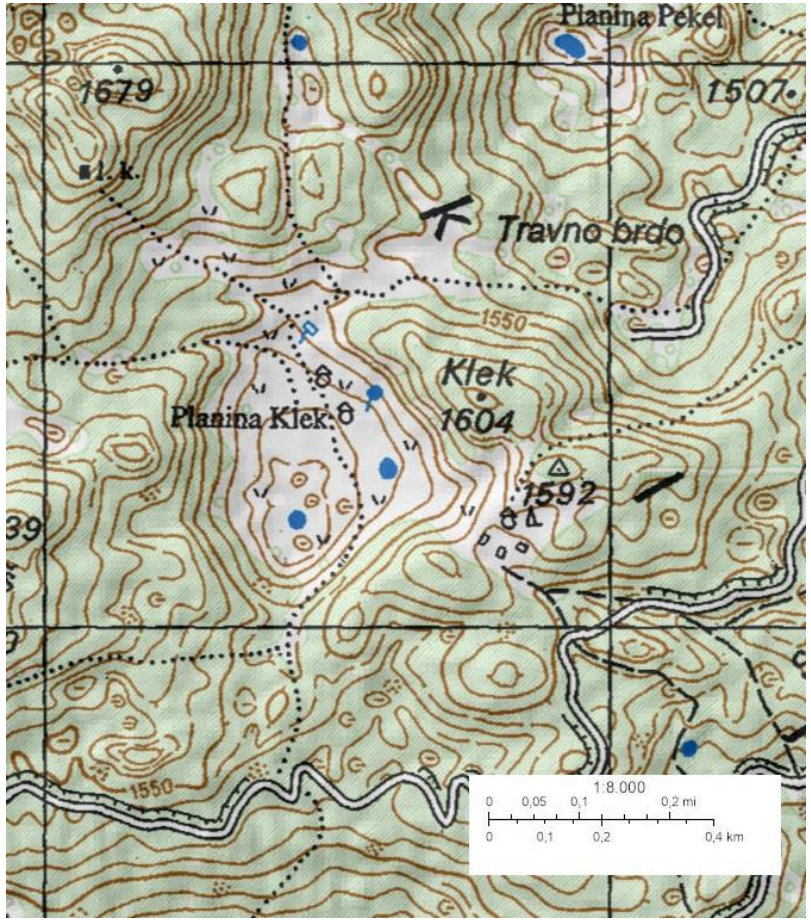

Klek na kartah – 1763, 1880

Klek – dostop

Planina Pekel
1579
1507
Travno brdo
1550
Klek
1604
Planina Klek
1592
1550
1:8.000
0 0,05 0,1 0,2 mi
0 0,1 0,2 0,4 km

Pot na planino, Ana Stopar, 1930

TEMELJI POZNOANTIČNE STAVBE

SONČNA LEGA, ZAVETRJE, VARNA PRED PLAZOVI, PREGLED PO PLANINI

RIMSKO OBDOBJE

Stavbna dediščina

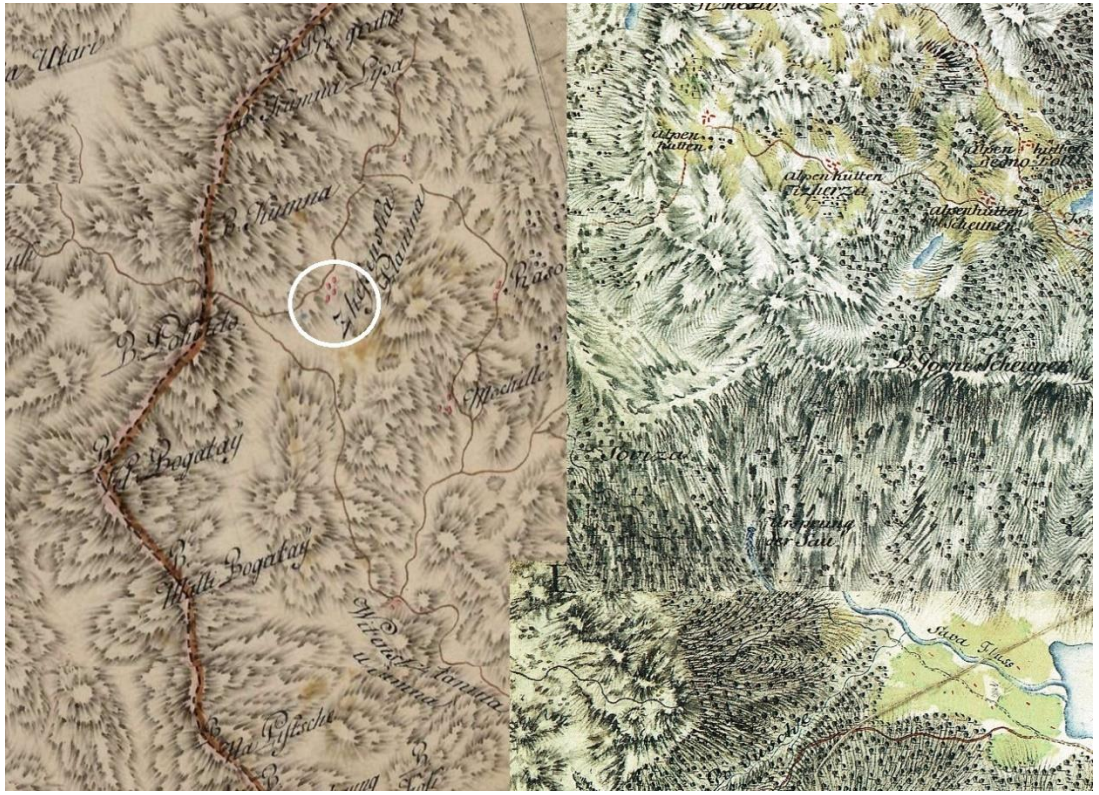

PLANINA KLEK

- Živa planina - na planini se pasejo krave, AG Podhom in Blejska Dobrava
- Tradicionalna znanja:
- Voda: nima izvira
- Predelava mleka: ni
- Dostop: dober

POLJANICA NA LEPI KOMNI – na kartah, 1763

Poljanica – Pod Skednjem, Lepa Komna

Dostop – Ukanc, Komna, Lepa Komna

BRONASTODOBNA POSTOJANKA

Arheološko najdišče

POSODA Z ROČAJEM NA NAJVEČJEM OBODU (s1, pl4, se 2/3)

Okras vbodov, odtisov nohtov in vodoravno razčlenjenega rebra

- kosti VOTLOROGI - BOVIDAE (Borut Toškan)
- 76 kamnitih artefaktov:
- 2 puščici, kline, 2 jedra in 69 odbitkov

Arhitekturne ostaline

Poljanica na Lepi Komni

- Opuščena planina -
- Tradicionalna znanja: gradnja stanov
- Voda: ima izvir
- Predelava mleka: ni
- Dostop: slab

Ugotovitve in tradicionalna znanja

- Stanje planine: živa planina je lahko dostopna
- Opuščena planina – težko dostopna
- Čas za selitev živine – individualne odločiteve – lastniške planine
  - določeni datumi – skupne planine, ag
- Postavitev koč ali bajt, obnova – dostopne planine so obnovljene
- Voda: brez vode ni predelave mleka
- Dostopi po bližnjicah – tradicionalna znanja iz mladosti

Hvala za pozornost!

